

Riera de Teià

Teià

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Entre el Camí del Mig i la N-II. A l'alçada del centre comercial Eroski i la Depuradora Teià-Maresme Sud.
Emplaçament	A l'alçada del centre comercial Eroski i la Depuradora Teià-Maresme Sud.

Coordenades:

Latitud:	41.48696126498
Longitud:	2.3362295559836
UTM Est (X):	444589
UTM Nord (Y):	4593029

Classificació

Número de fitxa	08281 - 35
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Antic Ibèric Romà
Segle	III aC-V dC
Any	-200/476
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Parcialment destruït.
Protecció	Inexistent
Número inventari	CC.AA. 908
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Sense accés
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08281A004000440000ZE
Autoria de la fitxa	Àlvar Sáez Puig

Descripció

S'accedeix a la zona pel passeig de la Riera, a tocar de la riera de Teià, entre el Camí del Mig i la N-II, a l'alçada d'on actualment hi ha el centre comercial Eroski i la Depuradora Teià-Maresme Sud.

Es tracta d'un jaciment d'època romana documentat l'any 1860, arrel de les troballes de restes de paviments d'opus signium, un sepulcre de tegulae i dos fragments de ceràmica terra sigil·lada.

L'any 1912, en construir el mas Can Mitre al costat del Camí del Mig fou documentada tota una necròpolis d'enterraments en tegulae, però no va ser fins al 1975 que uns treballs d'extracció de terres de la riera van posar al descobert la major part del jaciment, del qual, malgrat no va poder ser excavat, se'n documentaren les restes i se'n recollí material per part de l'Associació d'Estudis Científics i Culturals de Premià de Mar. Aquest grup d'aficionats, va documentar en aquestes terres remogudes diversos murs de 50 cm. d'amplada, un fust de columna, a més de gran diversitat de materials ceràmics - ceràmica ibèrica, Campaniana A., Terra Sigil·lada Itàlica, Terra Sigil·lada hispànica, Terra Sigil·lada africana A i D, i àmfores Dressel 1, Dressel 2/4, Dressel 7/11 i Dressel 20 - .

Les darreres dades provenen d'unes excavacions d'urgència efectuades entre el 1990-1991 amb motiu de l'urbanització de la zona, que evidenciaren un sector de necròpoli i un altre d'habitacions. Del sector de necròpolis es documentaren 13 tombes que semblen pertànyer per la seva tipologia a finals del món romà - inicis de l'època medieval (segles IV- VII dC.). L'àrea d'habitacions documentada semblava correspondre a la pars rustica (part productiva) d'una vil·la, on es distingiren tres fases constructives. D'altra banda, els diferents elements luxosos trobats durant l'excavació, com estucs pintats, columnes i marbres, fan pensar en l'existència d'una pars urbana o dominica (part residencial), emmarcada dins un període cronològic situat entre els segles I aC. - IV dC., tal com testimonien els materials trobats.

Segons C. Ruestes (2002) existeix la possibilitat de l'existència de forns en aquest jaciment. Aquesta teoria es justifica per la presència de peces ceràmiques cremades i escòries de forn, a més de gran quantitat d'àmfores Pascual 1 o Dressel 1 Laietana.

En conseqüència, ens trobaríem davant d'una gran vil·la romana, molt ben situada, a prop de la Via Augusta i davant del mar, la cronologia de la qual tindria el seu origen al s. II aC. amb una continuïtat de l'establiment durant l'època baix imperial, tal com testimonia la ceràmica apareguda i la tipologia funerària de la necròpoli.

Durant la prospecció efectuada el 2008 amb motiu de la revisió de la carta arqueològica del Maresme, no es documentà la presència de cap tipus de resta, donada la plena urbanització de la zona, per la qual cosa se suposa la seva destrucció.

Observacions:

Lloc d'habitació amb estructures conservades vil·la.

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu necròpolis.

Lloc o centre de producció i explotació ceramista.

Història

Documentat des de l'any 1860. L'any 1912 les obres de Can Mitre confirmaren la presència d'un jaciment. Fins l'any 1975 no es tornen a tenir notícies de troballes. Aquest cop fou l'Associació d'Estudis Científics i Culturals de Premià de Mar que documentà fortuïtament la troballa d'estructures i materials arqueològics i els publicà. Finalment, l'any 1990 es fa una modesta intervenció d'urgència que confirma la importància del jaciment, però actualment no hi ha cap resta visible i gran part està destruït.

Bibliografia

ALVAREZ, J. (1978). Acerca del interés arqueológico de Premià, dins Full informatiu de l'AECC, núm. 4. Premià de Mar.

ALVAREZ, J. i RAMIREZ, J. (1980). Una fíbula romana en la riera de Teià, dins Butlletí de l'AECC, núm. 7. Premià de Mar.

BURÉS, L. i CARRERAS, N. (1993). La vil·la i la necròpoli de la Riera de Teià (El Masnou, Maresme), dins Puig Castellar, núm. 5. Santa Coloma de Gramenet.

Carta Arqueològica del Maresme: El Masnou (2009). Inventari i Documentació del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

CUYÀS, J. M. (1976). Història de Badalona. Badalona II.

GORGES, J. G. (1979). Les villes hispano-romaines: inventaire et problematique archeologique. Paris.

LLANAS, J. (1977). Retses romanes al Palmar Hotel de Premià de Mar, dins Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme, núm. 1 . Mataró.

MIRÓ, J. (1988). La producción de ánforas romanas en Catalunya: un estudio sobre el comercio del vino de la tarraconense: siglos I aC - I dC. Oxford.

MIRÓ, J. (1982). La producció d'àmfores al Maresme: una síntesi, dins Laietania, núm. 2-3. Mataró.

OLESTI VILA , Oriol (1995). El territori del Maresme en època republicana (s. III -I a. C.). Estudi d'Arqueomorfologia i Història. Caixa d'Estalvis Laietana. Mataró.

PREVOSTI, Marta (1981). Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro. Caixa d'Estalvis Laietana, Mataró.

SAGARRA i TRIAS, Ferran (2007). Proposta del Pla Especial del Patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del Masnou. Carracedo-sotorra-arquitectes, scp. Inèdit.

SANMARTÍ, J. (1987). Laietania ibèrica. Estudi d'Arqueologia i Història. Barcelona.

<http://invarque.cultura.gencat.cat/FitxaGeneral?index=1&consulta=MSUxK3RlacOgJTlrLTEl&codi=908>

<https://patrimonicultural.diba.cat/index.php/element/riera-de-teia>

Memòria intervencions arqueològiques 1990-1999. Arxiu Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Núm. reg.: 1184.

Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Ajuntament de Teià. 8 d'octubre de 2015.

Àrea de Coneixement i Recerca. Direcció General de Patrimoni Cultural. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya.